

Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai tikisi, kad būsiamasis dešimtokas:

- yra susipažinęs su lietuvių ir kitų tautų literatūra, su lietuvių tautosaka, kitais Lietuvos kultūrai svarbiais tekstais, jų kalbine įvairove, iškilomis kultūros asmenybėmis, kultūrai reikšmingais istoriniais įvykiais, Europos kultūros tradicija, jos ištakomis; geba išvelgti jungtis tarp lietuvių ir užsienio literatūros kūrinių;
- geba suvokti skaitomą grožinį ir/ar negrožinį tekstą, nusakyti temą, problemą, pagrindinę mintį, konfliktą, atpažinti ir įvardyti vertybes, apibūdinti veikėjus, aptarti pasakojimo ar kalbėjimo situaciją, vaizduojamojo pasaulio elementus, pasakotojo poziciją, kūrinio nuotaiką, daryti visumą apibendrinančias išvadas, rasti argumentų joms pagrįsti, cituoti, atsakymus formuluoti savais žodžiais;
- geba atpažinti tekste funkcinių stilių, literatūros rūšių ir kai kurių žanrų (apsakymo (novelės), romano, poemos, baladės, tragedijos, dramos, komedijos) požymius.
- atpažįsta tekste įvairias meninės raiškos priemones (aliteracijas, asonansus, citatas, deminutyvus, epitetus, inversiją, ironiją, metaforas, metonimijas, pakartojimą, palyginimus, personifikaciją, paralelizmus, simbolius ir pan.), geba paaiškinti jų paskirtį ir prasmę.
- geba kurti tinkamos sandaros rišlų tekstą, atsižvelgdamas į adresatą, motyvus, situaciją;
- geba atpažinti tekste kalbos sistemos vienetus (darybos, morfologijos, sintaksės) ir juos nagrinėti;
- moka kirčiuoti trumpuosius ir ilguosius skiemenis, geba taikyti priešpaskutinio skiemens, žodžio galo kirčiavimo taisykles;
- geba tinkama reikšme ir tinkamame kontekste vartoti tarptautinius žodžius, terminus, archaizmus, laikosi leksikos normų reikalavimų;
- taisyklingai vartoja kalbos dalis ir sintaksines konstrukcijas;
- geba taikyti rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles.

Užduotys rengiamos atsižvelgiant į Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus.